

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2015

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for familiær hyperkolesterolemi		
Lokalisering:	Oslo universitetssykehus HF		
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?	X		
<p>Kommentar:</p> <p>Det er forutsatt at alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten er kjent og likeverdig tilgjengelig for alle potensielle brukere. Dette omfatter både pasienter, pårørende helsepersonell og publikum for øvrig. Som ledd i dette er det utarbeidet en beskrivelse av den enkelte godkjente nasjonale tjeneste. Tjenestens beskrivelse er revidert i 2015.</p>			
<p>Kvalitetssystem: <i>Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		
<p>Kommentar:</p> <p>Tjenesten har iverksatt datainnsamling ifm en nasjonal kvalitetssikringsstudie. Data fra denne vil foreligge 2016.</p>			

Det vises til en biobank for alvorlige lipidforstyrrelser og alvorlige bivirkninger av lipidsenkende behandling. Det jobbes også med å utvikle et nasjonalt behandlingsregister. Tjenesten har vurdert muligheten for et nordisk registersamarbeid.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Tjenesten har forskningsproduksjon. Det vises til publiserte vitenskapelige artikler og tre forskningsprosjekter som pågår. 2 av 3 forskningsprosjekter involverer andre helseregioner.

Tjenesten deltar i forskningsnettverk.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten deltar i grunn- og etterutdanning av helsepersonell og rapporterer om ulike aktiviteter knyttet til kompetansespredning til helsepersonell, andre faggrupper og allmennheten. Tjenesten har etablert en egen nettside.

Årsrapporten beskriver at tjenesten har utarbeidet en plan for kompetansespredning basert på virksomhetsplan for 2015. Det forutsettes imidlertid at en slik plan er basert på en analyse av behov og bruk av virkemidler for å nå det mer overordnede resultatmål og at planen således har et mer langsiktig perspektiv. Plan for kompetansespredning er i så måte et av de mer sentrale hjelpemidlene for en nasjonal kompetansetjeneste.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det fremgår av årsrapporten at tjenesten har utarbeidet resultatmål og har etablert et system for å måle resultatoppnåelse.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?	X		

Kommentar:

Tjenesten har en bredt sammensatt faglig referansegruppe. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til referansegruppens tilbakemelding.

Referansegruppens tilbakemelding er så kortfattet at den har liten verdi for tjenesten, helsetjenesten og de som har overordnet ansvar for drift og evaluering av tjenesten. Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen for nasjonale kompetansetjenester. Det etterlyses derfor en bedre og mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppens medlemmer på hvorvidt den enkelte helseregion får dekket sitt behov for kompetanseoppbygging innenfor tjenestens ansvarsområde. Direktoratet minner i den sammenheng om at det er utarbeidet et eget mandat for faglig referansegrupper. Mandatet beskriver intensjon og oppgaver for de faglige

referansegruppene.

Det fremgår at denne tjenesten retter seg mot helsepersonell i både primær- og spesialisthelsetjenesten. Direktoratet etterlyser et større fokus på hvordan en skal klare å styrke kompetansen i primærhelsetjenesten innenfor dette fagområdet. Direktoratet foreslår derfor at tjenesten vurderer om den faglige referansegruppen bør utvides med en representant fra helsetjenesten i kommunene.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen og tilbakemelding gitt ved evaluering av driftsåret 2014.

Dette er en relativt nyetablert tjeneste. Det tar tid å etablere en nasjonal kompetansetjeneste og få på plass alle funksjoner i tråd med intensjon og regelverk. Denne tjenesten er på god vei.

Tjenesten stiller forbehold om finansiering. Direktoratet minner i den sammenheng om at det er det regionale helseforetak som har det overordnede ansvaret for drift av tjenesten. Spørsmål om driftsmidler må tjenesten avklare i tjenestens administrative linje.

Direktoratet minner om at det i tråd med regelverk for etablering og drift av nasjonale tjenester er varslet at det skal gjennomføres en mer helhetlig gjennomgang av nasjonale tjenester i 2017. Tjenestens oppfyllelse av krav iht regelverk og dokumentert effekt av tjenesten vil være sentralt for denne gjennomgangen.

Konklusjon: Tjenesten anbefales videreført

250416 arl